

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Den 27. marts 2017

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 203 (Alm. del) af 16. januar 2017 stillet efter ønske fra Benny Engelbrecht (S)

Spørgsmål

Hvor mange EU-lande vil i 2022 have en formel pensionsalder på mere end de 67 år, som vil være gældende i Danmark med de nuværende regler?

Svar

Det skal bemærkes, at pensionsalderen kun er ét aspekt af mange ved landenes pensionssystemer, som varierer betydeligt fra land til land, hvorfor en sammenligning af pensionsalderen isoleret set langt fra giver et fuldstændigt billede af forskellene mellem systemerne. Nogle lande har således i stedet for stigninger i pensionsalderen bl.a. indført mekanismer, som reducerer de offentlige pensionsydelse, når levetiden stiger – fx Sverige, Finland, Spanien og Tyskland (der henvises til tabellen i bilaget). Derudover giver nogle lande (herunder Danmark) visse muligheder for tidlig tilbagetrækning (efterløn).

I lyset af at de fleste lande står overfor demografiske udfordringer, og selvom der allerede er gjort en del i mange EU-lande, kan det forventes, at der i de kommende år gennemføres yderligere tiltag. De formelle pensionsaldrer i 2022 er derfor i høj grad et udtryk for, hvor langt man i de enkelte lande på nuværende tidspunkt er kommet i forhold til at indrette pensionssystemerne til en stigende levealder. At Danmark har en relativt høj pensionsalder i 2022 ift. andre EU-lande, er således et resultat af, at Danmark, sammenlignet med andre lande, er kommet relativt langt med at sikre et bæredygtigt pensionssystem. Derudover skyldes det også, at holdbarhedstilpasningen af det danske system bygger på en højere pensionsalder fremfor fx lavere pensionsydelse, som det er tilfældet i visse andre lande.

Det bemærkes, at sammenligningen bygger på den normale pensionsalder som opgjort af Europa-Kommissionen, og at der i nogle lande er fleksible muligheder for tidligere og senere tilbagetrækning. Herudover afhænger den konkrete pensionsalder i nogle lande fx af antal år på arbejdsmarkedet, antallet af børn og faggruppe. Der er ligeledes variationer i dækningsgraden af pensionsudbetalingerne og reglerne for bidrag til pensionsordningerne.

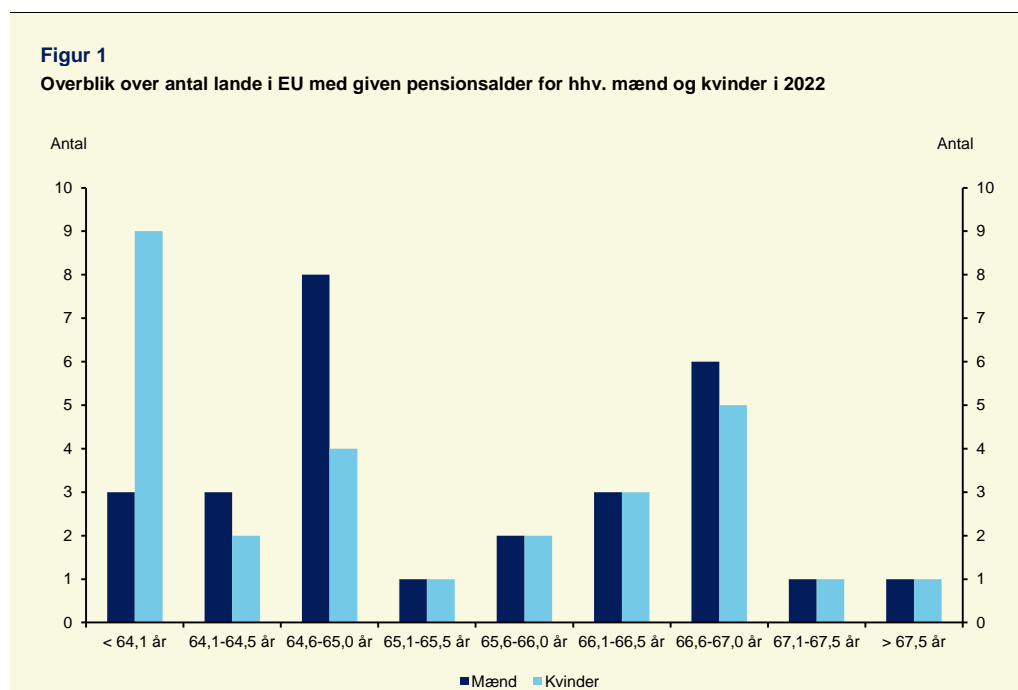
Baseret på data indsamlet af Europa-Kommissionen i rapporten ”Pension Reforms in the EU since the Early 2000’s: Achievements and Challenges Ahead”

ventes der i 2022 at være to EU-lande, som har en højere pensionsalder end 67 år. Det drejer sig om Grækenland og Finland (det bemærkes dog at den normale pensionsalder er fleksibel i Finland og svinger fra 62 til 68 år, således at der ikke er nogen konkret specifik formel pensionsalder i intervallet). I Danmark er der omvendt en konkret lovgivningsmæssig pensionsalder, om end der også er forskellige muligheder for fleksibel tilbagetrækning (opsat folkepension til dem, der udskyder folkepensionen, mulighed for tidlig tilbagetrækning for dem, der har indbetalt til efterløn, jf. nedenfor, samt mulighed for selvfinansieret tidlig tilbagetrækning på basis af opsparinger i arbejdsmarkedspensionsordninger).

Yderligere fire EU-lande (Polen, Frankrig, Sverige og Danmark) ventes at have en pensionsalder på præcis 67 år i 2022 for mænd, mens tre lande (Frankrig, Sverige og Danmark) ventes at have en pensionsalder på præcis 67 år i 2022 for kvinder. Det bemærkes om Sverige, at pensionsalderen er fleksibel mellem 61 og 67 år, således at der ikke er nogen nærmere defineret formel pensionsalder i dette interval. Yderligere syv EU-lande ventes at have en pensionsalder på mindst 66 år for både mænd og kvinder i 2022.

22 EU-lande ventes at have en lavere pensionsalder for mænd end de 67 år gældende i Danmark i 2022. For kvinder gælder dette i 23 EU-lande.

Figur 1 nedenfor viser fordelingen af formelle pensionsaldrer i EU-landene.

Anm.: Se tekst ovenfor og anmærkninger til tabel 1 for antagelser og forbehold.

Kilde: Kommissionen: Discussion Paper 042 - "Pension Reforms in the EU since the Early 2000's: Achievements and Challenges Ahead" (December 2016) samt bagvedliggende data.

Ses der i stedet på efterlønsalderen (eller lignende ordninger for tidlig tilbagetrækning) har 1 EU-land (Italien) en højere efterlønsalder for mænd i 2022 end de 63,5 år, som på det tidspunkt vil være gældende i Danmark ifølge nuværende lovgivning, mens 19 EU-lande har en lavere efterlønsalder (eller lignende ordning for tidlig tilbagetrækning). 6 EU-lande giver ikke mulighed for tidlig tilbagetrækning – i alle disse 6 lande er den normale pensionsalder for mænd højere end efterlønsalderen i Danmark, mens det samme gælder 5 af landene, når man ser på den normale pensionsalder for kvinder.

Til sidst skal det bemærkes, at både Norge og Island aktuelt har en pensionsalder på 67 år, svarende til den pensionsalder, der vil være gældende i Danmark i 2022.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister

Tabel 1**Den lovbestemte/aftalte formelle pensionsalder (efterslusalder i parentes) for EU-landene i 2022**

	Mænd	Kvinder	Pensionsalder er knyttet til levetid	Udbetalinger er knyttet til levetid	Automatisk balancering ¹
Finland	68,0 (63,0)	68,0 (63,0)	(x)	x	
Grækenland	67,4 (62,4)	67,4 (62,4)	x		
Polen	67,0 (67,0)	62,5 (62,5)		x	
Danmark	67,0 (63,5)	67,0 (63,5)	x		
Frankrig	67,0 (62,0)	67,0 (62,0)		x	
Sverige	67,0 (61,0)	67,0 (61,0)		x	x
Italien	66,9 (63,9)	66,9 (63,9)	x	x	
Nederlandene	66,6 (66,6)	66,6 (66,6)	x		
Portugal	66,5 (55,0)	66,5 (55,0)	x	x	
Irland	66,4 (66,4)	66,4 (66,4)			
Spanien	66,1 (63,0)	66,1 (63,0)		x	x
UK	66,0 (66,0)	66,0 (66,0)			
Tyskland	66,0 (63,0)	66,0 (63,0)			x
Cypern	65,2 (63,2)	65,2 (63,2)	x		
Ungarn	65,0 (65,0)	65,0 (65,0)			
Bulgarien	65,0 (65,0)	63,0 (63,0)			
Belgien	65,0 (63,0)	65,0 (63,0)			
Østrig	65,0 (62,0)	60,0 (60,0)			
Slovenien	65,0 (60,0)	65,0 (60,0)			
Kroatien	65,0 (60,0)	63,0 (58,0)			
Rumænien	65,0 (60,0)	61,7 (56,7)			
Luxembourg	65,0 (57,0)	65,0 (57,0)			
Litauen	64,4 (59,3)	64,0 (58,7)			
Letland	64,3 (62,3)	64,3 (62,3)			
Estland	64,2 (61,2)	64,2 (61,2)			
Tjekkiet	63,9 (60,0)	62,3 (59,3)	x		
Malta	63,4 (61,0)	63,4 (61,0)			
Slovakiet	63,1 (61,1)	63,1 (61,1)	x		

Anm.: Den forventede levetid er baseret på Eurostats seneste befolkningsfremskrivning (EUROPOP 2013).

Finland: Pensionsalderen er fleksibel ml. 62 og 68 år. Jo længere tid pensionen udskydes, desto højere ydelse. Pensionsalderen er knyttet til levetid ved at indbetalingsperioden for fuld ydelse øges i takt med levetiden.

Sverige: Pensionsalderen er fleksibel. En ansat er berettiget til at forblive i sin ansættelse indtil sit 67. år. Tjekkiet: Pensionsalderen for kvinder afhænger af antallet af børn. Den angivne alder forudsætter to børn.

Kilde: Kommissionen: Discussion Paper 042 - "Pension Reforms in the EU since the Early 2000's: Achievements and Challenges Ahead" (December 2016) samt bagvedliggende data.

¹ "Automatisk balancering" dækker over mekanismer, der sænker ydelsen og/eller hæver indbetalingerne automatisk for at opretholde holdbarheden af pensionssystemet, dvs. at justeringen er knyttet til holdbarheden af pensionssystemet i stedet for direkte til levetiden.